

Prædiken til 2. pinsedag 2023

Af Mette Høyer Dansøn

Salmer: 292 Kærligheds og sandheds Ånd! 299 Ånd over ånder, kom ned fra det høje, M&M 25 Du kom fra himmel

—

294 Talsmand, som på jorderige, 285 Hør himmelsus i tredie time! M&M 24 Grib os om hjertet

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. For Gud sendte ikke sin søn til verden for at dømme verden, men for at verden skal frelses ved ham. Den, der tror på ham, dømmes ikke; den, der ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har troet på Guds enbårne søns navn. Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elskede mørket frem for lyset, fordi deres gerninger var onde. For enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres. Men den, der gør sandheden, kommer til lyset, for at det skal blive åbenbart, at hans gerninger er gjort i Gud.

Johannesevangeliet 3,16-21

Evangeliet til i dag bliver kaldt ”den lille bibel”. Det er en del af en lidt længere samtale Jesus har med Farisæeren Nikodemus, og det er næsten synd, man kun får en lille del, så jeg vil lige læse samtalen op for jer, samtalen står i Johannes evangeliet kapitel 3, selv om det, der ikke er taget med af samtalen, er evangeliet til på søndag, men der er det Troels, der er prædikant, så det går nok at I får mine sammenhængende overvejelser med evangelierne til i dag og på søndag.:

Jesus og Nikodemus

»Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.« Jesus svarede ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.« Nikodemus sagde til ham: »Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?« Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden.«

Nikodemus spurgte ham: »Hvordan kan det gå til?« Jesus svarede: »Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er steget op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen.

Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjedes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham. For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. For Gud sendte ikke sin søn til verden for at dømme verden, men for at verden skal frelses ved ham. Den, der tror på ham, dømmes ikke; den, der ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har troet på Guds enbårne søns navn. Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elskede mørket frem for lyset, fordi deres gerninger var onde. For enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal afsløres. Men den, der gør sandheden, kommer til lyset, for at det skal blive åbenbart, at hans gerninger er gjort i Gud.«

Sådan er hele samtalen gengivet i Johannesevangeliet.

Nikodemus nævnes kun i Johannesevangeliet.

Det er påfaldende, at Nikodemus kommer til Jesus om natten.... Han tør åbenbart ikke stå ved sin tro, og sniger sig hen til Jesus, for på grund af de ting, Jesus har gjort, har Nikodemus konkluderet, at Gud er med ham, og nu vil han gerne stille ham spørgsmål. ... Han kommer ikke i lyset.

Senere i Johannesevangeliet forsøger Nikodemus forsigtigt, og uden at røbe sin tro på Jesus, at forsvare Jesus overfor farisæerne og ypperstepræsterne, men han taler for døve øren. (Johannesevangeliet 7,50-52).

Selv om Nikodemus går stille med dørene, så finder han modet til, sammen med Josef af Arimatæa, at sørge for, at Jesus bliver begravet. (Johannesevangeliet 19,38-42).

Nikodemus beskrives indirekte som meget rig, idet han medbringer intet mindre end 100 pund aloe og myrra til at salve Jesus' krop med, inden han lægges i graven.

Nikodemus har på grund af sit natlige, skjulte besøg hos Jesus givet navn til begrebet Nikodemuskristne, som betegner mennesker, der går meget stille med dørene med deres tro.

Men vi skal ikke være i det skjulte, i mørket og gå stille med dørene – Vi skal ikke kun turde tro i mørket... For lyset er kommet til verden. Vi skal ikke hade lyset med angst for at blive afsløret – vi skal elske lyset, lade det skinne på os og vores gerninger, og lade alt komme frem i lyset. Er vores gerninger gjort i Gud, kan vi elske lyset.

Men nogle gange kommer de store tanker frem om natten. Og Jesus tager Nikodemus alvorligt om natten, og vi bliver også taget alvorligt om natten, når vi overvældes af tanker.

Hverdagen er fyldt med gøremål. Vi skal passe arbejde, eller huslige pligter, passe venskaber og måske være sammen med familie... Vi kan tænde for radioen eller fjernsynet, så vi får selskab af andre stemmer, hvis vi er alene.

Men om natten så slukker vi for larmen... Vi lægger os i sengen... Ikke flere gøremål. Vi slukker for lyset... og så kan tankemylderet komme... Så bliver der plads til spekulationer.

Når mørket falder på, er der tid til eftertanke

Når mørket falder på, er det godt at have en fortrolig at tale med – og derfor bliver der nok også bedt flest bønner i sengen, efter at lyset er slukket – For vi rækker ud i mørket efter en at dele alt det med, der vælter frem, som lyset kan trænge tilbage, som andres stemmer kan overdøve om dagen.

Om natten er det svært at flygte fra sig selv. Vi bliver indhentet af egne tanker. Når man først ligger søvnløs i mørket, er der ikke mange steder at flygte hen.

Om natten kommer Nikodemus, ligesom mange af os – til Jesus. Tro og tvivl bliver til samtale og nærvær om natten.

Og der bliver talt om nye begyndelser – om at investere sig selv og lade sig genføde, sådan at alt skal læres på ny, med en erkendelse af, at man skal kravle før man kan gå.

Jesus har lagt en ny betydning i påsken, nu handler det ikke om Folkets udfrielse af Egypten, men om at døden går forbi dem, der tror på at Kristus har taget vores synder op på korset, og dermed forsonet os med Gud, så vi også kan opleve en opstandelse. Det er nyt og skal læres.

Jesus har lagt en ny betydning i pinsen, nu handler det ikke om at fejre at Stammefolket fik De ti bud, men at vi alle er sat fri fra loven. Det handler ikke om adskilles fra andre folk, men om samvær, om nærvær og om kærlighed. Det er nyt, og skal læres...

Alt det som den voksne Nikodemus har lært, skal han lægge fra sig – og begynde forfra... Som et foster, der skal vokse med næring fra sin mor. ... Som en baby, der må fodres med mos, før det kan få rugbrød og bøffer... Som et lille barn, der skal kravle før det kan gå... Nikodemus må begynde forfra og stole på sin nye tro. Troen på, at Jesus er den enbårne søn, som Gud sendte til verden i kærlighed, så verden kan frelses ved Kristus.... Tro på, at enhver, som tror på Kristus, ikke skal fortabes men have evigt liv.

Det er et radikalt nybrud, det er et paradigmeskifte, Nikodemus og alle andre skal lære.... For Nikodemus har hørt til troen på, at Gud havde en pagt med et lille udvalgt folk, der hvis de overholdt loven, så var Gud med dem... Og nu - med Jesus - tales der om "enhver" og om "verden"... Nu er Gud alt i alle.

Vinden blæser hvorhen den vil – det er ikke os der styrer den. Sådan er det også med Helligånden, vi kan ikke hindre den i også at komme over folk, som vi måske anser som fjender, folk vi ikke kan li... Folk vi er uenige med... Folk, der ikke ligner os. Ånden kan ikke lovreguleres.

Indbydelsen til Nikodemus om at tage imod alt på ny og leve i lyset, den rækkes også os.

Om natten, der bliver der tænkt mange tanker. Om natten er der foldede hænder og bønner til Gud.

Kom bare til Gud om natten, når tankemylderet holder dig vågen. Hent tro og mod til at leve åbenlyst som kristen... Find modet til at være i det nye, det som du er genfødt til ved Helligånd. – Også selv om du måske først mødes i dåben af Kristus midt i livet - som Nikodemus oplevede det...

Gud lytter til dine bekymringer om natten... Og Gud har sat dig fri, til at leve i lyset om dagen, i samværet og i fællesskabet med andre. Du er sat fri til at være noget for andre – ikke kun dem, der ligner dig, men alle dem, der er i verden.

Gud har grebet dig fra syndefaldet og oprejst dig, så du kan gribes af andres nød og vandre med Gud og andre... i lys, i glæde, i kærlighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,

Fader, Søn og Helligånd,

du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed

Amen